

**ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA
POZIOM ROZSZERZONY**

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 50 punktów – 20 punktów za część I (test), 10 punktów za część II (zadania związane z analizą źródeł), 20 punktów za część III (zadanie rozszerzonej odpowiedzi)
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych)
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w modelu) przedstawił zdający
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o pełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadania 1. – 15. – test sprawdzający wiadomości i umiejętności – 20 punktów

Zadanie		Model odpowiedzi	Punktacja	
nr zadania	część zadania		punkty za poszczególne części zadania	punkty za całe zadanie
1.		Rewolucja neolityczna		1 pkt
2.	A.	3		1 pkt
	B.	2		
	C.	4		
	D.	5		
	E.	1		
3.	A.	Partenon	1 pkt za podanie obydwu nazw	1 pkt
	B.	Erechtejon		
4.		Przykładowe odpowiedzi: Palatium: – w swym założeniu architektonicznym jednoczyło: świecki charakter władzy – (miejsce spotkań władcy z poddanymi) i religijny (kaplica) – podkreślało, że władza monarchy pochodzi od Boga, dlatego palatium w swoim założeniu pokazuje świecki i religijny charakter władzy	1 pkt za argument odnoszący się do architekt. lub argument odnoszący się do źródła pochodzenia władzy	1 pkt

5.	A.	(1) senioratu, (2) princepsem, (3) Sprawiedliwy	1 pkt za uzupełnienie wszystkich luk	2 pkt
	B.	3	1 pkt	
6.		3		1 pkt
7.	A.	Przykładowe odpowiedzi: – Przejęcie tronów w nowych królestwach. – Objęcie władzy w nowych państwach. – Powiększenie terytorium pod rządami Habsburgów.	1 pkt	2 pkt
	B.	Przykłady uzasadniające odpowiedź: – małżeństwo Maksymiliana I z Marią Burgundzką, przejęcie Niderlandów – małżeństwo Maksymiliana I z Blanką Marią, przejęcie Mediolanu – małżeństwo Filipa I Pięknego z Joanną Szaloną, przejęcie Hiszpanii – małżeństwo Karola V z Izabelą, przejęcie Portugalii – małżeństwo Ferdynanda I z Anną, otworzyło drogę do tronów czeskiego i węgierskiego	1 pkt za podanie jednego przykładu	
8.		Przykładowe odpowiedzi: – przeprowadzenie elekcji za życia panującego władcy – wprowadzenie elekcji vivente rege		1 pkt
9.		C D	1 pkt za wskazanie dwóch wydarzeń	1 pkt
10.	A.	Prawda	1 pkt za dwie lub trzy poprawne odpowiedzi	1 pkt
	B.	Fałsz		
	C.	Prawda		
11.	A.	Towarzystwo Demokratyczne Polskie	1 pkt	2 pkt
	B.	Uwłaszczenie (chłopów)	1 pkt	
12.		Przykładowe odpowiedzi: – ostrzeżenie przed zjednoczeniem Niemiec pod przewodnictwem Prus – ukazanie prawdziwych celów dążeń zjednoczeniowych (polityki) Prus, które siłą starały się zmusić państwa niemieckie do przyjęcia swojego zwierzchnictwa		1 pkt
13.		1. – G 2. – B 3. – C 4. – F	2 pkt 2 punkty za 4 poprawne odpowiedzi, 1 punkt za 2-3 poprawne odpowiedzi	2 pkt

14.	A.	1939 rok	1 pkt	2 pkt
	B.	<p>Mapa 2.</p> <p>Przykładowe argumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Litwa w niemieckiej strefie wpływów, co wynikało z ustaleń paktu Ribbentrop-Mołotow z 23 sierpnia 1939 roku. – Linia dzieląca terytorium Polski wzdłuż Wisły [wzdłuż Narwi, Wisły, Sanu] przedstawia podział stref wpływów wynikający z ustaleń paktu Ribbentrop-Mołotow z 23 sierpnia 1939 roku. <p>Uwaga: zdający może podać argumenty odnoszące się do mapy 1., np.</p> <p>Mapa 1. przedstawia linię podziału wpływów wynikającą z ustaleń niemiecko-radzieckich z 28 września 1939 roku. Świadczy o tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Litwa w radzieckiej strefie wpływów. – Podział terytorium Polski wzdłuż Bugu [wzdłuż linii Pisa, Narew, Bug i San]. 	<p>1 pkt</p> <p>za wskazanie mapy i uzasadnienie</p> <p>Przyznanie punktu jest uzależnione od wskazania właściwej mapy</p>	
15.		<p>Odpowiedź może uwzględniać cechy dotyczące tematyki, formy lub celu sztuki socrealistycznej.</p> <p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tematyka: portrety przywódców, życie lub praca mieszkańców miast i wsi – realizm w przedstawieniu postaci, [przedstawienie świata zgodne z wyobrażeniem masowego odbiorcy] – cel propagandowy [apologetyczno-propagandowy, propagandowe narzędzie władz (państwa, partii)] – idealizacja postaci, świata 	<p>1 pkt</p> <p>za podanie dwóch cech</p>	1 pkt

Zadania 16. – 23. – zadania związane z analizą źródeł wiedzy historycznej – 10 punktów

Nr zadania	Model odpowiedzi	Punktacja	
		punktacja częściowa	punkty za całe zadanie
16.	Stefan Batory		1 pkt
17.	<ul style="list-style-type: none"> – wojska księcia Rakoczego (siedmiogrodzkie) – zaciągi wołoskie – Kozacy (zaciągi kozackie) 	1 pkt za podanie trzech sił	1 pkt
18.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> – wezwanie do współdziałania w akcji odwetowej przeciw Rakoczemu – ostrzeżenie przed zagrożeniem ze strony Rakoczego 		1 pkt
19.	Polska [Jan III Sobieski]: <ul style="list-style-type: none"> – pragnienie odzyskania terytorium Prus Książęcych 	1 pkt	2 pkt
	Francja [Ludwik XIV]: Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> – negatywne stanowisko wobec postępowania elektora brandenburskiego – pozyskanie sojusznika [Jana III Sobieskiego] 	1 pkt za podanie jednego z motywów	
20.	Rzeczpospolita powinna zakończyć wojnę prowadzoną z Turcją		1 pkt
21.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> – odwrót nieprzyjaciela – przełamanie frontu wojsk tureckich – skoncentrowanie ataku wojsk tureckich na prawym skrzydle wojsk Sobieskiego – rozmieszczenie wojsk Sobieskiego na prawym skrzydle ugrupowania wojsk sojusznicznych – wykonanie przełamującego uderzenia przez wojska Sobieskiego – koalicyjny charakter wojsk chrześcijańskich 	1 pkt za jeden fakt	2 pkt
22.	Ocena: negatywna Uzasadnienie: Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> – przybycie Bema na Węgry opóźniło tworzenie Legionu – przybycie Bema na Węgry spowodowało zmianę w nastawieniu rządu węgierskiego – Bem utrudniał zawarcie umowy z rządem węgierskim 	1 pkt za określenie oceny i uzasadnienie	1 pkt
23.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> – pomoc zbrojna Węgrom w ich walce o niepodległość – walka o niepodległość Polski [nadzieje na przeniesienie walk z Węgier na ziemie polskie] – doprowadzenie do pogodzenia Węgrów z narodami słowiańskimi i Rumunami 	1 pkt za podanie trzech czynników	1 pkt

Zadanie 24. – Zadanie rozszerzonej odpowiedzi - (20 punktów)

Temat I

Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów	Punkty
<p><u>I poziom</u> Zdający poprawnie umieścił temat w czasie i przestrzeni. Podał jedynie kilka elementarnych wydarzeń dotyczących stosunków polsko-węgierskich związanych, np. z rządami Kazimierza Wielkiego, Ludwika Węgierskiego czy Władysława Warneńczyka, bez wykazania związków między nimi, ale świadczących o tym, że zrozumiał temat.</p>	1 – 5
<p><u>II poziom</u> Zdający poszerzył zakres merytoryczny pracy o faktografię uwzględniającą: stosunki polsko-węgierskie za ostatnich Piastów, sojusz z Andegawenami, unię polsko-węgierską w XV wieku. Wykazał się rozumowaniem historycznym, poprawnie zastosował związki przyczynowo-skutkowe.</p>	6 – 10
<p><u>III poziom</u> Zdający dokonał trafnej selekcji faktografii i jej właściwej hierarchizacji. Podjął próbę ukazania związków polsko-węgierskich w ujęciu dynamicznym. Ukazał zmiany w stosunkach pomiędzy obydwooma państwami począwszy od przymierza z Węgrami w XIV w. aż do unii personalnych łączących obydwa państwa. W realizacji tematu uwzględnił także politykę dynastyczną Kazimierza Jagiellończyka. Podjął próbę oceny.</p>	11 – 15
<p><u>IV poziom</u> Zdający wszechstronnie scharakteryzował stosunki polsko-węgierskie w XIV i XV wieku. Ukazał je w kontekście spraw międzynarodowych. Poza stosunkami politycznymi podjął próbę scharakteryzowania także związków gospodarczych i kulturalnych. Dokonał własnej oceny i uwzględnił dorobek historiografii.</p>	16 – 20

Przy przyznawaniu punktów na określonym poziomie w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi egzaminator będzie uwzględniał również: poprawność językową i stylistyczną oraz estetykę pracy.

Temat II

Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów	Punkty
<p><u>I poziom</u> Zdający poprawnie umieścił wydarzenia w czasie i przestrzeni. Podał jedynie kilka elementarnych faktów dotyczących przebiegu wydarzeń w Polsce (np. wystąpienia robotników w Poznaniu) i na Węgrzech (np. walki w Budapeszcie) w roku 1956, które świadczą o tym, że zrozumiał temat.</p>	1 – 5
<p><u>II poziom</u> Zdający poszerzył zakres merytoryczny tematu. Scharakteryzował przyczyny i opisał przebieg wystąpień w Polsce i na Węgrzech. Wskazał także niektóre następstwa tych wydarzeń (np. „polski październik”). Wykazał się rozumowaniem historycznym.</p>	6 – 10
<p><u>III poziom</u> Zdający dokonał trafnej selekcji faktografii i jej właściwej hierarchizacji. Przedstawił wydarzenia w 1956 roku w ujęciu dynamicznym, uwzględniając sytuację polityczną obu krajów po II wojnie światowej. Dostrzegł wpływ wydarzeń w Polsce na sytuację na Węgrzech. Ukazał wpływ tych wydarzeń na późniejsze losy obu narodów i państw bloku komunistycznego. Podjął próbę oceny.</p>	11 – 15
<p><u>IV poziom</u> Zdający wszechstronnie scharakteryzował wydarzenia roku 1956 w Polsce i na Węgrzech. Ukazał je w kontekście wydarzeń międzynarodowych. Dokonał analizy podobieństw i różnic w przyczynach, przebiegu i skutkach tych wydarzeń w obydwu państwach. Dokonał własnej oceny i uwzględnił dorobek historiografii.</p>	16 – 20

Przy przyznawaniu punktów na określonym poziomie w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi egzaminator będzie uwzględniał również: poprawność językową i stylistyczną oraz estetykę pracy.